POP KOIVUNLEHTI

2|2020

POP Pankkien
asiakas- ja jäsenlehti

SARI HAVAS

Hyvä energia kantaa

Uusi rahasto sijoittaa vihreästi

Lignell & Piispanen luottaa kotimaisuuteen

Muutos luo mahdollisuuksia pankkitoimintaan

Kiitos kasvaa metsässä

TÄSSÄ NUMEROSSA

4 Kotimaisuus valttina maailmalla
6 Ajankohtaista
7 Just POP
8 Hyvän energian sanansaattaja

4

Käsidesillä kriisiä vastaan
Toimitusjohtaja Kirsi Räikkönen kertoo, että ajan vaatima muutos konkretisoitui Lignell & Piispasella keväällä, kun se yhdisti voimansa kemian alan yrityksen kanssa ja alkoi valmistaa käsidesiä.

12

Älykello on arjen kumppani
Hyvinvointi on ohjannut älykellojen kehitystä voimakkaasti. Älyn voi sujauttaa ranteen lisäksi sormeen.

12 Oma talous
13 Nyt POP
14 POP Teema: Pankki-toiminta muutoksessa
16 Uusi vaihtoehto vihreään sijoittamiseen
18 Kiitos kasvaa metsässä
19 POP Ajassa
20 POP Vakuutus
21 Svensk resumé
22 Paikallista & tuttua
23 Ristikko

8 Korona tyhjensi kalenterin

Improvisoinnin mestari, näyttelijä ja kouluttaja Sari Havas on purkanut keväällä energiaansa kirjoittamiseen ja pyörälenkkeihin.

14

Pankkialan muutosvoimat
Pekka Lemettisen ja Ilkka Lähteenmäen mukaan POP Pankin uudistunut strategia vahvistaa edelleen paikallisen päätöksenteon nopeutta ja joustavuutta.

16

Vastuullista sijoittamista
Uusi POP Ympäristö -rahasto keskittyy ilmastonmuutoksen hillitsemistä edistävien ratkaisujen rahoittamiseen.

18

Kiitollisuuden metsä kasvaa
POP Pankki osallistuu 4H:n nuoria työllistävään Taimiteko-toimintamalliin. POP Pankki on lanseerannut hankkeen, jossa kiitokset kasvattavat metsää jopa 10 000 puuntaimen verran. Osallistu kiitoksellasi uuden virkistysmetsän ja hiilinielun istuttamiseen.

POP Pankkikeskus
Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo
p. (09) 6811 700
etunimi.sukunimi@poppankki.fi
www.poppankki.fi

Päätoimittaja Maija Hyötyläinen
Toimitus ja taitto OSG Viestintä
Kannen kuva Sebastian Ratu
Paino PunaMusta, 59 600 kpl
Ympäristö Lehti on painettu PEFC-ympäristömerkitylle paperille. Tuotteen valmistuksesta aiheutuu hiilidioksidipäästöjä 0,10 kg CO2 eq/tuote, paperin valmistuksen osuus päästöistä on 62 %. PunaMusta toimii Joutsenmerkin vaatimusten mukaisesti. Toimituksesta vastaavalla OSG Viestinnällä on Ekokompassi-ympäristösertifikaatti.

Onko osoitteesi muuttunut tai haluatko peruuttaa lehden?
Ilmoitathan osoitteenmuutoksen tai lehden peruutuksen omaan POP Pankkiisi.

Painotuotteet
4041-0619
PEFC/02-31-151

POP Pankki Facebookissa
@poppankki Instagramissa
@POPPankki Twitterissä
POP Pankki -ryhmä LinkedInissä

Anna palautetta ja vinkkaa juttuaiheesta

Koivunlehdessä on arjen talouteen liittyviä artikkeleita. Otamme mielellämme vastaan juttuaiheita ja palautetta lehdestä. Niitä voi lähettää osoitteeseen **koivunlehti@poppankki.fi.** |

Niin metsä vastaa kuin sinne huutaa

VUODEN vaihteessa Kiinasta kantautuneet koronaviestit muuttuivat muutamassa kuukaudessa maailmanlaajuiseksi pandemiauutisoinniksi erilaisine rajoituksineen. Jouduimme nopeasti sopeutumaan uudenlaiseen arkeen niin kotona kuin töissäkin. Alkuviikkojen hamstrausmeemit ovat sittemmin vaihtuneet uutisiksi, joista välittyy vahva yhteishenki ja kannustus. Vaikka sosiaalisia kontakteja on rajoitettu, yhteyttä voi ja on pidetty monin eri keinoin. Pankkiasiointikin on onnistunut verkossa ja poikkeusjärjestelyin konttorilla.

SOPEUTUMINEN ja välittäminen ovat tärkeitä muutoksen mahdollistajia. Vastuullisen työnantajan näkökulmasta ne nivoutuvat toisiinsa; sitoutunut henkilöstö ja hyvä ilmapiiri mahdollistavat toiminnan nopeatkin muutokset ja huomisen työpaikat. Onko siinä Avainlippu, on sattuneesta syystä ajankohtaisempi kysymys kuin koskaan. Työllistämme POP Pankki -ryhmässä yli 700 henkilöä ja olemme ylpeänä mukana Oikotien Vastuullinen työnantaja -kampanjassa sekä Suomalaisen Työn Liiton Avainlippu-kampanjassa kehittämässä ja tukemassa suomalaista työelämää ja työtä.

MUUTOS ja hyvinvointi ovat myös tämän lehden keskeisiä teemoja. Osuuskuntamuotoisena toimijana POP Pankilla on aktiivinen rooli paikallisen hyvinvoinnin rakentamisessa. POP Pankkikeskuksen toimitusjohtaja **Pekka Lemettinen** sekä hallituksemme tuore jäsen, suomalaisen pankkialan visionääri ja tutkija **Ilkka Lähteenmäki** pohtivat pankkimaailman muutoksen suuntaviivoja nyt sekä lähivuosina (s. 14). Olemme myös haastatelleet näyttelijä ja yrityskouluttaja **Sari Havasta** (s. 8) sekä kansainvälisesti palkitun Lignell & Piispasen **Kirsi Räikköstä** (s. 4) siitä, miten epävarmuuden ja muutoksen voi valjastaa voimavaraksi.

KIITOS on vahva ja voimaannuttava sana. Kiitos sinulle koko POP Pankki -ryhmän henkilöstön puolesta luottamuksestasi meitä kohtaan. Onko sinulla joku, jota haluaisit kiittää? Kiitoksesi voit kertoa Kiitollisuuden metsä -verkkosivuillamme tai somekanavissamme tunnisteella #kiitollisuudenmetsä. Jokaista kiitosta kohden istutamme puuntaimen yhteistyössä 4H-liiton Taimiteko-nuorten kanssa.

Laitetaan yhdessä kiitos kasvamaan,

ARVI HELENIUS
lakiasiainjohtaja,
henkilöstövastaava
POP Pankkikeskus

Kotimaisuus valttina maailmalla

Suomen kolmanneksi vanhin toiminnassa oleva perheyritys Lignell & Piispanen vaalii perinteitä ja etsii samalla uutta. Pitkä historia auttaa sopeutumaan muuttuvaan maailmaan.

Teksti **JUHO HEIKKINEN** Kuva **RIIKKA HURRI**

Lignell & Piispanen on erottamaton osa savolaisen liike-elämän tarinaa. Yrityksen historia ulottuu vuoteen 1852, jolloin **Gustaf Emanuel Ranin** perusti Oy Gust. Raninin. Vuonna 1932 yritys osti alkoholia valmistavan Lignell & Piispasen, josta tuli myös koko yrityksen markkinointinimi. Yritys luopui muista liiketoiminnoistaan joitain vuosia sitten ja keskittyi yksinomaan alkoholin valmistukseen. Nyt Lignell & Piispasen tuotteita viedään ympäri maailman, aina Perusta Kiinaan asti. Alkuperäinen henki elää yrityksessä edelleen vahvana.

– Käsityöläisyys on meillä yhä vahvasti läsnä. Artesaanihenki ja luonnonläheisyys ovat kaikkien tuotteidemme sielu. Raaka-aineissa vaalimme paikallisuutta ja arktista luontoa, kertoo Lignell & Piispasen toimitusjohtaja **Kirsi Räikkönen**.

Yksi yrityksen ensimmäisistä juomatuotteista, mesimarjalikööri, palkittiin vuonna 1900 Pariisin maailmannäyttelyssä. Se on edelleen tuotannossa. Myös yhtiön muu tuotekehitys on herättänyt mielenkiintoa ammattilaispiireissä. Esimerkiksi Lignell & Piispanen oli viime vuonna maailman arvostetuimmassa alkoholialan kilpailussa, International Wine and Spirit Competitionissa ehdolla maailman parhaaksi vodkan valmistajaksi. Tänä keväänä sen kahviliköörі, gini ja kaksi vodkaa ovat voittaneet hopeaa ja yksi vodka pronssia San Francisco World Spirits -kilpailussa.

MUSTIKKAPLANTAASIA ETSIMÄSSÄ

Kansainvälinen kilpailumenestys on auttanut savolaisyritystä saamaan jalkaa oven väliin maailmanmarkkinoilla. Siellä sen valttikortteja ovat nimenomaan suomalaisuus, perinteikkyys ja omaleimaisuus.

– Muutama vuosi sitten kiinalaisia asiakkaitamme oli vierailulla Kuopion tehtaallamme. Kun tuli puhetta mustikkavodkastamme, he kysyivät, saisivatko nähdä marjaviljelmämme. Silloinen toimitusjohtajamme yritti selittää heille jokamiehenoikeuksista ja kertoa, ettei meillä ole mustikkaplantaasia. Lopulta hän vei kiinalaiset ajelulle läheisen metsän reunaan ja näytti, mistä mustikkamme tulevat. Se oli vierailijoille huikea elämys ja samalla lupaus tuotteen laadusta, Räikkönen kertoo.

Hänen mielestään kansainvälistyminen ja juurien arvostaminen ovatkin loistavia liittolaisia sen sijaan, että ne olisivat ristiriidassa keskenään.

KÄSIDESILLÄ KRIISIÄ VASTAAN

Keväällä alkanut koronakriisi on vaikuttanut myös Lignell & Piispasen toimintaan. Kyse ei kuitenkaan ollut ensimmäisestä haasteesta, jonka yritys on historiansa aikana kohdannut.

– 170 vuoteen on mahtunut melkoisia kriisejä ja toimintaympäristön muutoksia aina kieltolaista lähtien. Niiden myötä luovasta kauppiashenkisyydestä ja ketteryydestä on tullut entistä vahvempi osa meitä. Olemme aina löytäneet reitit uuteen kasvuun ja uudenlaiseen liiketoimintaan.

> ”Kansainvälistyminen ja juurien arvostaminen ovat loistavia liittolaisia.”

Huhtikuussa ketteryys konkretisoitui käsidesin muodossa, kun Lignell & Piispanen yhdisti voimansa paikallisen kemian alan yrityksen kanssa.

– Yhteistyössä kumpikin yritys hyödynsi osaamistaan, ja alkukeskustelujen jälkeen saimme käsidesin valmistuksen käyntiin hyvin nopeasti. Kaikkea ei aina tarvitse itse osata, mutta sitäkin tärkeämpää on olla monipuolisesti verkottunut.

KUMPPANUUS ETUSIJALLA

Savolaisuus on erottamaton osa Lignell & Piispasta – ja myös toisin päin. Yritys luottaa paikallisen yhteistyön voimaan myös pankkiasioissa. Kun uuden pankin etsiminen tuli ajankohtaiseksi, oli paikallisuus yksi tärkeä tekijä.

– Meihin teki vaikutuksen POP Pankki Siilinjärven pk-yritysten ymmärrys sekä heidän halunsa lähestyä asiakasta aidosti kumppanina. Keskusteluissamme löysimme yhteisen sävelen todella nopeasti. Olemme olleet yhteistyöhön tyytyväisiä, Räikkönen iloitsee.

– POP Pankin palveluasenne on ollut mielestämme todella hyvä. Asiat otetaan asioina ja niitä ratkotaan aina tilanne kerrallaan. Nimetty yhteyshenkilömme auttaa aina tarvittaessa, ja vaikka tärkeää tietoa ei olisi heti käden ulottuvilla, se etsitään nopeasti. |

Lignell & Piispasen juuret ulottuvat pitkälle historiaan ja auttavat samalla tulevaisuuden rakentamisessa. – Näin vanhassa yrityksessä perinteitä ja tarinoita riittää. Arvostan aitoja tarinoita, sillä ne tuovat syvyyttä tuotteeseen ja myös kuluttajakokemukseen, Kirsi Räikkönen toteaa.

Asuntokaupat voi jatkossa allekirjoittaa digitaalisesti. Pankki voi näin valtuutettuna hoitaa tarvittavat maksut ja tehdä omistajuuden siirron.

POP Pankki mukana digitaalisessa DIAS-asuntokaupassa

Digitaalisten asuntokauppojen tekeminen on kasvanut Suomessa, ja myös POP Pankki on toiminnassa mukana. DIAS mahdollistaa asuntokauppojen allekirjoittamisen ja eri osapuolten velvoitteiden hoitamisen digitaalisesti.

TOIMINTAMALLISSA VÄLITTÄJÄ käynnistää DIAS-kaupat, kun kaupan ehdoista on sovittu ja ostaja ja myyjä ovat sopineet rahoitukseen liittyvistä asioista pankkinsa kanssa.

Digitaalisessa asuntokaupassa ostaja ja myyjä saavat kutsun allekirjoittaa kaupat digitaalisesti. Allekirjoitusten yhteydessä ostaja ja myyjä valtuuttavat oman pankkinsa hoitamaan tarvittavat maksut ja tekemään omistajuuden siirron. DIAS-järjestelmään tunnistaudutaan ja allekirjoitukset hoidetaan pankkitunnuksin. DIAS-kauppojen toteuttaminen alkaa POP Pankin kanssa kesäkuussa. |

Maksun vahvistaminen paperisella tunnuslukukortilla muuttuu

TILINKÄYTÖN VAHVAN tunnistamisen kiristyneet vaatimukset aiheuttavat muutoksia paperisen tunnuslukukortin käyttöön kesäkuusta lähtien. Tämän vuoksi paperisen tunnuslukukortin käyttäjiä voidaan pyytää lisävahvistamaan esimerkiksi verkkopankissa tekemänsä maksu tekstiviestillä.

Muutos edellyttää matkapuhelinnumeron rekisteröimistä verkkopankissa. Muutos ei koske POP Avaimen käyttäjiä ja siksi POP Pankki suosittelee maksuttoman POP Avain -tunnuslukusovelluksen käyttöönottamista.|

Huijarit eivät lomaile

KORONAPANDEMIA ON lisännyt erilaisten huijausten määrää. Tilastollisesti kesä on huijausten ja varkauksien sesonkiaikaa. Fyysisten varkauksien ohella huijarit ovat aktiivisia verkossa ja hyödyntävät esimerkiksi ihmisten humanitääristä halua auttaa sekä luovat houkuttelevia alekoodisivustoja. On hyvä muistaa, että pankit ja viranomaiset eivät koskaan kysy pankkitunnuksia sähköpostissa, chatissa, tekstiviestillä tai puhelimitse.

Esimerkiksi kun POP Pankki viestii asiakkaalleen pankkiasioissa verkkopankin tai mobiilipankin Viestit-osion kautta, näissä viesteissä ei ole koskaan linkkejä ulkopuolisille sivuille. Korttien sulkupalvelu palvelee 24 h. Suomesta soitettaessa numerossa 020 333. Ole yhteydessä omaan pankkiisi, mikäli epäilet tunnustesi joutuneen vääriin käsiin. |

POP Pankin korttiehdot ja Visa-luoton ehdot muuttuvat kesäkuussa

MAALISKUUN ASIAKASKIRJEESSÄ ilmoitettu POP Pankin korttien ja Visa-luoton yleisten ehtojen muutos astuu voimaan 6.6.2020. Uudet ehdot ovat nähtävissä osoitteessa **www.poppankki.fi/ehdot**. Samassa kirjeessä ilmoitettu hintamuutos sen sijaan siirtyy syksyyn. |

POP Mobiili – pankkiasiat hoituvat vaikka mansikkamaalla

POP PANKIN maksuton mobiilipankkisovellus POP Mobiili tuo pankkiasioinnin ja rahastosijoittamisen palvelut puhelimeesi. Sen avulla voi kätevästi seurata tilien, lainojen ja rahastojen tilannetta, maksaa laskuja sekä pitää yhteyttä omaan POP Pankkiin. POP Mobiilin säästölaskuri auttaa suunnittelemaan säästämistä. Myös POP Vakuutuksen hankkiminen onnistuu sen kautta. POP Mobiili sekä muun muassa maksujen vahvistamisen mahdollistava POP Avain -tunnuslukusovellus ovat ladattavissa Android- ja iPhone-puhelimille. |

Yhdessä vahvempia

POP Pankki -verkosto uudistuu pankkien yhteensulautumisten myötä. POP Pankki Pohjanmaan toimitusjohtaja **HANNA LINNA** sekä POP Pankki Konneveden toimitusjohtaja **ARI HEIKKILÄ** kertovat, mitä pankkien yhdistymisestä aiheutuva muutos merkitsee käytännössä.

Teksti **JOHANNA PELTO-TIMPERI** Kuva **DREAMSTIME**

1 Miksi lähditte mukaan pankkien yhdistymiseen?

HL: Meillä ykkösasiana yhdistymisessä on asiakkaiden palvelujen turvaaminen muuttuvassa maailmassa ja mahdollisuus isompana toimijana vastata asiakkaiden kysyntään etenkin rahoituspuolella. Yhdistymisen avulla myös vastaamme alan kasvavaan sääntelyyn ja haasteisiin.

AH: Olemme tehneet aina tiivistä yhteistyötä Hannulan Osuuspankin kanssa. Yhdistymisen kautta voimme vastata esimerkiksi meneillään oleviin mittaviin IT-hankkeisiin. Yhdessä voimme taata hyvien peruspankkipalvelujen jatkuvuuden. Yhdistävänä tekijänä on ollut pankkien hallitusten merkittävä paneutuminen asiaan.

2 Miten yhdistyminen vaikuttaa asiakaspalveluun?

HL: Olemme jatkossa POP Pankki Pohjanmaa, mutta tilit ja kortit pysyvät ennallaan, eikä asiakkaidemme tarvitse itse tehdä mitään. Palvelumme laatu paranee ja monipuolistuu entisestään, kun meillä on enemmän asiantuntijoita asiakastyössä.

AH: Yhdessä olemme aikaisempaakin vikkelämpiä ja vahvempia. Esimerkiksi isommat yritysluotot on nyt helpompi järjestää. Asiakkaidemme ei tarvitse tehdä mitään, vaan asiat hoituvat automaattisesti. Yhdistyminen parantaa palvelua, koska saamme lisää asiantuntijuutta ja osaamista.

3 Millaisena näette pankkinne tulevaisuuden?

HL: Tulevaisuus näyttää hyvältä, ja korona-aikana on testattu myös se, että poikkeusoloissakin palvelu pelaa. Konttoriverkostomme säilyy ennallaan. Uutta kasvua haemme fuusion jälkeen erityisesti Sievin ja Tiistenjoen suunnalta.

AH: Laajentuvalle toiminta-alueellemme syntyvän POP Pankin tulevaisuus näyttää oikein valoisalta ja meillä on hyvät kasvun mahdollisuudet. Yhdessä voimme vastata paremmin myös kilpailuun. Olemme ylpeästi maaseutupankki. |

Äänestetyt yhdistymiset

Konneveden ja Hannulan muodostama POP Pankki työllistää yhteensä 21 henkilöä Konneveden, Hankasalmen, Lievestuoreen, Sumiaisten ja Suolahden konttoreissa.

Tiistenjoen Osuuspankin ja Sievin Osuuspankin yhdistyminen Pohjanmaan Osuuspankkiin toteutuu syyskuussa 2020. Fuusiossa uudistuvalla POP Pankki Pohjanmaalla on 10 konttoria Seinäjoki–Oulu-alueella ja henkilökuntaa noin 70 henkilöä. |

Kuluneen kevään aikana Sari Havas on viettänyt paljon aikaa kotipihallaan. Työkalenteriin hän toivoo merkintöjä jo loppukesälle.

EN
SANANSA

HYVÄN ENERGIAN VAIKUTTAJA

Kevään koronatilanteen takia näyttelijä **SARI HAVAS** joutui vetämään ison ruksin esitysten ja koulutusten kohdalle peruuntumisen merkiksi. Pätkätyöt ja tulojen epäsäännöllisyys ovat kuitenkin tuttuja freelancerille. — En ole vielä kovin huolissani, koska minulla on puskuria säästössä vaikeiden aikojen varalle.

Teksti **JOHANNA PELTO-TIMPERI** Kuvat **SEBASTIAN RATU**

Teemme haastattelun poikkeuksellisesti puhelimitse ja mietimme, miten kuvaus on turvallisinta järjestää. Poikkeukselliset ajat näkyvät monenlaisena joustona.

– Tällä on ollut valtava vaikutus alaan. Itseltäni on peruuntunut esityksiä, juontokeikkoja ja yrityskoulutuksia. Syksyn jälkeen saapuu kevät -elokuvan ensi-illan piti olla toukokuussa, mutta sitä on jouduttu myöhäistämään. Tyttäreni **Asta Sveholm** on siinä pääosassa ja minulla on pienempi rooli äitinä. Elokuvan on ohjannut **Annika Grof**.

Sari toteaa, että tilanne on kaikessa vakavuudessaan vain hyväksyttävä, vaikka kesäsuunnitelmia oli niin paljon. Eikä nyt pääse Ranskan kotiinkaan käymään.

– Kuluneina viikkoina on ollut aikaa kirjoittaa Viva-lehden kolumneja, joita teen jo viidettä vuotta. Se on aina innostava pähkinä purtavaksi.

Sarin kynästä ovat lähtöisin esimerkiksi Terapian tarpeessa ja Terapian tarpeessa jälleen (2) -musiikkikomediat, jotka ovat saaneet suuren suosion ja yli 14 000 katsojaa. Koska nyt on vapautunut aikaa kirjoittamiselle, voi olla, että kahden naisen tarinasta tulee trilogia.

Kalenteriin Sari toivoo merkintöjä viimeistään loppukesälle, jospa elokuussa voisivat alkaa myös uuden elokuvan kuvaukset.

SYDÄMELTÄNI OLEN NÄYTTELIJÄ

Sari toteaa, että vaikka työkalupakissa on monta roolia ja tointa, on hän syvimmiltään kuitenkin aina näyttelijä. Hän onkin tuttu monista televisio- ja elokuvarooleistaan sekä teatterin lavalta. Vahvin side on syntynyt improvisaatioteatteri Stella Polarikseen, jossa Sari on esiintynyt jo 30 vuoden ajan. Tarkoituksena on, että ryhmä nousee syksyllä lavalle Studio Pasilassa.

Uusin aluevaltaus on tehty Kapsäkissä, jossa Stella Polariksen improvisoijat ovat luoneet yleisön ideoista musikaaleja.

– Impromusikaaleja on ollut aivan ihana näytellä. Näitä pitää ehdottomasti jatkaa syksyllä.

VUOROVAIKUTUKSEN DYNAMIIKKAA

Sari on löytänyt paljon tiimityöhön liittyviä yhtymäkohtia teatterista ja yritysvalmennuksista, joita hän on vetänyt jo parinkymmenen vuoden ajan. Sari puhuu mielellään työssäjaksamisesta, vuorovaikutustaidoista ja esiintymisvarmuudesta valmennuksissaan. Improvisaatio on niissä vahvasti mukana. Sari kertookin, että pienen arastelun jälkeen me suomalaiset heittäydymme usein voimallisesti harjoitteisiin.

Sarin koulutusten ytimenä ovat vuorovaikutustaidot ja henkilöstön välinen dynamiikka. Hän yrittää kaivaa esiin usein ihmisille tiedostamattomia tapoja toimia ja kohdata muita ihmisiä. Kun piilossa olevat, vuorovaikutusta häirinneet asiat nostetaan esiin, on mahdollisuus saada monta asiaa korjattua.

– Tunteet ovat näyttelijän työn voimavara ja tunteet vaikuttavat kaikkeen myös työyhteisössä. Eleet, kehonkieli ja tyylimme puhua vaikuttavat niin työyhteisön sisäiseen vuorovaikutukseen kuin asiakaskokemukseenkin.

Sari on huomannut, että kiire ja stressi vievät meitä kauemmas itsestämme ja luovat huonoa ilmapiiriä ympärillemme.

– Valmennuksen tavoitteena on, että organisaatio toimii paremmin, kun hyvää energiaa saadaan vapautettua. Näin työyhteisö saa enemmän aikaiseksi

ja kaikki voivat paremmin. Moni yllättyy, kun havahtuu huomaamaan, miten aiemmin on toimittu ja mitä syitä siihen on liittynyt.

– Työarjessa on paljon samaa kuin näyttelemisessä. Kun esimerkiksi improvisaatioesityksessä nousemme lavalle, meitä jännittää, mutta sitoudumme auttamaan toisiamme ja se synnyttää ikään kuin ihmeenä jotain ennennäkemätöntä. Kyseessä ei ole yhden henkilön suoritus vaan meidän kaikkien yhteinen teos, jossa meillä on mahdollisuus olla luovia ja yllättää itsemme, Sari tiivistää.

RAVISTELU TEKEE HYVÄÄ

Sari kertoo käyttävänsä valmennuksessa luomumenetelmiä ja suoraa vuorovaikutusta sekä workshoptyyppistä työskentelyä. Powerpointit hän jättää kotiin, koska niiden jättämä muistijälki on hänen mielestään heikko. Enemmän jää mieleen, kun asiat käydään läpi tunteiden kautta keskustelemalla ja itse tehden. Vuorovaikutteisessa kohtaamisessa, kuten esiintymisvalmennuksessa, on helpompi vahvistaa vahvuuksia ja kehittää heikkouksia.

– Saan porukat innostumaan harjoitteista. Otan huumorin mukaan, enkä syyllistä ketään, koska kielteiseen valokeilaan joutuminen ei vie eteenpäin. Harjoitteet auttavat muistamaan paremmin kuin pelkän puheen kuuntelu. Kun laittaa itsensä likoon, sen muistaa.

Sari kertoo, että saa osallistuneilta usein palautteen heti valmennuksen jälkeen. Ravistelu on tuntunut hyvältä, ja jo lyhyen valmennuksen seurauksena ihmiset ovat alkaneet pohtia esimerkiksi kommunikoinnin tärkeyttä. Tietoisuus tunteista tekee hyvää.

LÄHEISYYS KOROSTUU ERISTYKSESSÄ

Koronatilanne on Sarin mielestä nostanut positiivisella tavalla tietoisuuteemme kohtaamisten tärkeyden, kun olemme olleet etäällä ja eristyksessä. Hän on itse huomannut kaipaavansa seuraa, sosiaalinen nälkä kurnii mielessä.

– On hyvä, että huomaamme, kuinka arvokas toinen ihminen on.

Jaksamisessa ihmisten läheisyys korostuu. Sari kertoo, että suhde ihmisiin ja yleisöön on yksi näyttelijän työn peruskivistä. Kymmenet vuodet näyttelemistä on tarkoittanut lukemattomien tarinoiden esittämistä ja yhteisyyden tunnetta esitystilanteessa. Sitä samaa, mikä on meille geeneissä tuttua jo leirinuotioilta.

– Rakastan tarinoita. Näytteleminen on ihmisyyden tutkimista, kun pohdin, miten roolihenkilöni ilmaisee asioita, miten hän suhtautuu elämään tai millaista kehonkieltä ja eleitä hän käyttää. Katse kertoo jo niin paljon.

TYÖ VAATII PALAUTUMISTA

Koska Sarin työ on vauhdikasta ja välillä uuvuttavaakin, kaipaa hän työstä kunnollista palautumista. Silloin on hyvä olla vain rauhassa, hiljaa ja itsekseen tai läheisten kanssa. Kun tietää, että läheisillä on kaikki hyvin, luo se Sarin mieleen rauhallisen olon.

– Minulle palautumisessa on keskeistä yhteys luontoon. Asumme alueella, jossa metsä on ihan lähellä. Voin vain mennä ikkunaan ja katsoa puita. On levollista puuhastella pihalla. Tietysti rentoudun myös katsomalla elokuvia ja tv-sarjoja. Ennen luin enemmän, mutta netti ja digitaalisuus ovat valitettavasti vähentäneet juuri lukemista. Onneksi kuulun lukupiiriin, jossa voimme yhdessä jakaa ajatuksiamme.

Sari Havas rentoutuu metsän rauhassa.

SARI,
mitä tekisit, jos saisit…

5 €
Ostaisin jotain pientä herkkua kotiin.

50 €
Tämä saisi vain olla tilillä tai voisin käydä ruokaostoksilla.

500 €
Voisin vaihtaa jonkin kodinkoneen uuteen tai ostaa paremman polkupyörän.

5 000 €
Tämä tuntuu jo hyvältä. Olisiko tämä se summa, jolla aloittaisin sijoittamisen vaikkapa rahastoihin. Siinä kuitenkin tarvitaan neuvoja.

50 000 €
Tämän käyttäisin sijoitusasunnon hankintaan. Summa on hyvä alkupääoma. Sijoitusasunto toimisi eläkepäivien turvana.

500 000 €
Tällä summalla voisin tehdä jo elokuvan tai hankkisin Ranskasta isomman kodin nykyisen pienen tilalle. Uusi asunto tai jopa talo olisi lähellä rantaa.

5 milj. €
Auttaisin lapsia ja läheisiä maksamaan lainoja pois. Nyt ainakin tekisin sen elokuvan. Meillä on ihana koti, mutta ehkä voisimme harkita uuden kodin hankkimista. Olen varma, että keksisin rahalle käyttöä. |

Kun kuntosalit ovat olleet kiinni, on Sari havas löytänyt pyöräilyn ihanuuden uudelleen.

Pidimme juuri etätapaamisen seitsemän naisen kesken ja se oli aivan ihanaa, vaikkemme me niin paljon kirjasta puhuneetkaan.

YHDESSÄ PYÖRÄILLEN

Sari nauraa, että koska he ovat miehensä kanssa nuoripari, saavat he paljon voimaa parisuhteesta. Heillä parisuhde rakentuu läheisyyteen, joka alkaa jo aamulla hyvän huomenen toivotuksella. Sarista on surullista, että niin monissa vakiintuneissa suhteissa etäännytään ja kanssakäymistä ei toisen kanssa ole kuin minuutteja päivässä. Teonsanat ovat ottaneet vallan, kun oikeasti pitäisi kysyä toiselta, miltä asiat tuntuvat. On niin paljon helpompaa kysyä, vietkö roskat vai haetko lapset harrastuksesta.

– Itse ajattelen, että haluan parisuhteessa työskennellä meidän puolesta, enkä vain ajatella omaa parastani. Suhde ei voi olla kilpailua.

Sari tapasi nykyisen puolisonsa neljä vuotta sitten. Kahden vuoden päästä pari meni kihloihin ja viime marraskuussa he vietttivät häitä.

Luonnon ja pihatöiden lisäksi pariskunnan yhteinen harrastus on liikunta ja kuntosalilla käyminen. Nyt, kun salille ei ole päässyt, on treeni vaihtunut yhteisiin pyöräretkiin.

EN VOI ELÄÄ HOLTITTOMASTI

Vuosikymmenet freelancerina ovat opettaneet Sarin säästäväiseksi.

– En voi elää holtittomasti, vaan rahaa on oltava myös säästössä, koska tulot eivät ole säännöllisiä. Tämä on ollut pelastukseni ainakin toistaiseksi myös koronatilanteessa. Vielä en ole säikähtynyt.

Sari kertoo, että on tyypillinen tilille säästäjä, mutta puoliso on viime aikoina kannustanut häntä tutustumaan myös rahastoihin ja muihin sijoitusvaihtoehtoihin. Tässä Sarilla on mielestään aktivoitumisen paikka.

”Rahaa on oltava myös säästössä, koska tulot eivät ole säännöllisiä.”

– Koska olen oppinut säästämään, en oikeastaan tuhlaa mihinkään turhaan. En tykkää shoppailusta, joten se auttaa asiassa. Ruokakaupassa sorrun heräteostoksiin. Näinä eristyksen viikkoina olen opetellut tekemään verkko-ostoksia, ja se on vaikuttanut yllättävänkin helpolta.

– Tykkään matkustella, joten olen aina valmis sijoittamaan siihen rahaa. Ulkomailla poikkean putiikkeihin, mutta aika harvoin kuitenkaan ostan mitään.

POP Koivunlehden viiden euron ja viiden miljoonan kysymykset olivat Sarista hauskoja, koska hän on toisinaan itsekseen tuumaillut, mitä tekisi, jos saisi lotosta muutaman satasen tai jopa kolme miljoonaa.

– Kyllä minä voisin ottaa vastaan viisikin miljoonaa. Ei se ahdistaisi, hän nauraa. |

Teksti **PÄIVI SAVOLAINEN** Kuva **DREAMSTIME**

Pankki auttaa taloussuunnittelussa

”Talouden tasapaino voi heilahdella vaikeina aikoina. Huomisen huolet kevenevät pankin tuella. Poikkeusolojen taloutta kannattaa kuitenkin suunnitella etukäteen. Ensimmäinen askel on varautua kiperiin tilanteisiin: suunnitella rahankäyttöään, ottaa huomioon menot ja tulot, laskujen eräpäivät, mahdolliset velkojen hoitomenot ja niiden eräpäivät. Rahaa on varattava myös muihin säännöllisiin, juokseviin menoihin, kuten ruokaan ja vaatteisiin.

PANKIN PUOLEEN voi kääntyä aina, kun näköpiirissä on poikkeavaa rahanmenoa, kesälomasta kodin remonttiin tai yllättävään sairastumiseen. Pankki tarjoaa esimerkiksi joustoa korttiluotolle, maksuvapaita kuukausia, eräpäivän siirtoja ja luottorajan muutoksia. Korttiluottoa voi lyhentää minimissään viisi prosenttia.

POP PANKKI joustaa myös koronaviruksen aiheuttamissa taloudellisissa vaikeuksissa ja myöntää henkilö- ja yritysasiakkaiden lainoihin lyhennysvapaata. Lyhennysvapaata voi saada aluksi kolme kuukautta ilman ylimääräisiä kuluja.

MEILLÄ HONKAJOELLA POP Pankki palvelee koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilanteen aikana ajanvarauksella, myös kassa-asioinnissa. Suosittelemme asiointia verkko- ja mobiilipalvelujemme, kuten POP Verkkohetken, verkkopankin ja POP Mobiilin kautta. Puoleemme voi kääntyä kaikissa pankkiasiointiin ja rahoitukseen liittyvässä asioinnissa, kuten tähänkin asti.

ASIAKKAAMME OVAT olleet ymmärtäväisiä ja sopeutuneet tilanteeseen hyvin. Koronaepidemia on kuitenkin tuonut epävarmuutta, pelkoa ja varovaisuutta. Eniten yhteydenottoja on poikinut epätietoisuus työn jatkuvuudesta, lomautukset ja niiden uhka. Asiakkaat ovat halunneet saada varmuuden siitä, onko lainamaksuihin mahdollista saada lyhennysvapaata. Isompia menoja mietitään tarkoin ja ne toteutetaan mahdollisesti vasta tulevaisuudessa. Joustavuutta maksamiseen tarjoavia luottokortteja on kysytty nyt aikaisempaa enemmän.

MYÖS MEILLE henkilökohtaisesti tilanne on merkinnyt säästämistä ja isompien hankintojen siirtämistä. Jatkossa suosimme enemmän esimerkiksi kotimaan matkailua. Nyt seuraamme tilannetta ja pysymme ajan tasalla. Olemme luottavaisin mielin, että kyllä Suomi tästä selviytyy, tämä on ohimenevää. Säilytetään yhteys ihmisiin.”|

Palvelupäällikkö **Arja Halmela**
ja palveluneuvoja **Katri Luoma**,
POP Pankki, Honkajoen Osuuspankki

POP Pankki Honkajoki tuli Kauppalehden huhtikuussa 2020 julkaisemassa vuotuisessa pankkivertailussa ykköseksi. POP Pankki Isojoki oli vertailun neljäs.

Samsung Galaxy Watch tunnistaa yhteensä 39 erilaista harjoittelutapaa, joihin lukeutuu 21 uutta sisätreenilajia, mikä sallii käyttäjien liikkua monipuolisesti.

Apple Watch Series 5 on uinninkestävä, ja siinä on sisäänrakennettu kompassi, sähköiset sykeanturit ja kaatumisenestotunnistus.

Oura-sormus ja Oura-sovellus opastavat käyttäjäänsä saamaan palauttavaa unta ja seuraamaan yksilöllistä vuorokausirytmiä. Sormus seuraa kehon muutoksia ympäri vuorokauden.

Puettavasta älystä arjen tsemppari

ÄLYKELLOISTA ON moneksi niin muotoilun kuin varustelunkin osalta. Pieni, mutta tehokas assistentti ranteessa muistuttaa menoista, ilmoittaa viesteistä ja puheluista sekä hoitaa jopa maksamisen puhelimen tapaan.

Hyvinvointi on ohjannut vahvasti älykellojen tuotekehitystä. Useammat älykellot mittaavatkin päivän askeleet, osa rekisteröi sykkeen ja arvioi unenlaatua. Puolustusvoimilla on parhaillaan menossa Digikunto-projekti, jossa älykelloilla seurataan varusmiesten kokonaiskuormittumista.

Älykellojen käyttäjäryhmä laajenee koko ajan, ja osa valmistajista on lisännyt joihinkin malleihinsa kaatumishälyttimen. Nähtäväksi jää, miten käy Pampersin toistaiseksi puhelimeen tiedot välittävälle älyvaippakokeilulle.

Englannin hovissakin bongattu Oura-sormus on niin ikään tyylikäs toteutus puettavista älylaitteista.|

Teksti **MAIJA HYÖTYLÄINEN** Kuvat **VALMISTAJAT**

Kortti taskuun ja menoksi

Jokainen nauttii suvesta tyylillään: yksi herkuttelee jäätelöllä ja toinen nikkaroi terassia. Debit- ja Credit-ominaisuudet tarjoava POP Visa -yhdistelmäkortti tuo joustavuutta kesähankintojen maksamiseen. Kun kortissasi on Credit-ominaisuus, saat ostoillesi keskimäärin 40 päivää korotonta ja kulutonta maksuaikaa.

Teksti **PIRKKO SOININEN** Kuva **DREAMSTIME**

POIKKEA VERKKOKAUPPAAN

Verkkokauppa sopii kesäostoksiin. Jos verkkokauppa ei toimita kortilla maksamaasi tavaraa, voit reklamoida asiasta. Debit-kortilla tehtyjen ostosten osalta reklamaatio tehdään pankille ja Creditin osalta voit olla yhteydessä Visa-asiakaspalveluun. Ole kuitenkin aina ensin yhteydessä myyjään.

MAKSA LÄHIMAKSULLA

Lähimaksu on nopea ja kätevä tapa hoitaa alle 50 euron ostokset. Lähimaksu perustuu turvalliseen lyhyen kantaman langattomaan tekniikkaan. Ensimmäisen aktivointikerran jälkeen kortin tunnuslukua kysytään satunnaisesti lisävarotoimenpiteenä.

OSALLISTU KEHITYSTYÖHÖN

POP Visa Debit -kortin päivittäminen yhdistelmäkortiksi onnistuu omassa pankissasi. Osallistu POP Visa -korttien palvelujen kehittämiseen. Kerro mitä toivot meiltä ja voita Delicard-lahjakortti. Kysely löytyy osoitteesta: **my.surveypal.com/Visa-kysely-POP-Pankin-asiakkaille**

MUUTOS ON MAHDOLLISUUS

Pankkiliiketoimintaa ovat leimanneet viime aikoina voimakkaat muutokset, kun digitaalisuuden, sääntelyn ja kansainvälistymisen haasteet ovat heijastuneet arjen asiointiin. Enää pankki ei tarjoa vain esimerkiksi asuntolainoja vaan palvelukokonaisuuksia, joissa voi olla mukana myös uusia finanssialan kumppaneita.

Teksti **JOHANNA PELTO-TIMPERI** Kuva **KAROLIINA LEPPINEN**

Kun POP Pankki -ryhmä uudisti toimintastrategiansa vuoden alussa, keskeiseksi päämääräksi tuli vastata teknologiakehityksen ja alan kilpailun luomiin haasteisiin ketterästi ja jatkuvasti päivittyen. Strategia joutui välittömästi testiin – koronatilanteen aiheuttaman poikkeuskevään takia pankeissa on tarvittu joustavuutta joka tasolla.

TAVOITETTAVUUS, LAATU JA NOPEUS

POP Pankkikeskuksen toimitusjohtaja **Pekka Lemettinen** toteaa, että pankkiliiketoiminnan yleisen muutoksen taustatekijät ovat monitahoiset. Suomen pitkään hiipunut talouskasvu ja matala korkotaso näkyvät esimerkiksi pankkien vakavaraisuudessa. Lisäksi haasteita tuovat EU-tason monipolviset finanssialan sääntelykokonaisuudet. Muutoksia aiheuttavat myös kaupungistuminen ja väestön ikääntyminen.

– Jatkamme uudessakin strategiassa hyvin alkanutta digitaalisuuden kehittämistä. Meidän tulee myös miettiä, mitkä ovat ne POP Pankkien tarjoamat lisäarvopalvelut, joilla voimme edelleen sitouttaa asiakkaitamme niin sähköisiin kuin konttoreidenkin tarjoamiin palveluihin. Haluamme ehdottomasti säilyttää asemamme Suomen parhaana asiakastyytyväisyyspankkina, Lemettinen miettii.

POP Pankkien palveluvaltteja ovat tavoitettavuus, palvelun laatu ja nopeus, eivätkä ne katoa mihinkään. POP Pankeissa on esimerkiksi edelleen suorat numerot tutuille palveluneuvojille, jotta yhteydenotto on helppoa ja palvelu henkilökohtaista. Palvelun laadun tae ovat paikalliset pankkialan ammattilaiset, joiden hiljainen tieto täydentää pankkien asiakasanalyyseja. Pankkien paikallinen päätöksenteko tekee palvelusta nopeaa ja joustavaa. Lemettinen vakuuttaa, ettei POP Pankeissa luovuta tästä kovasta palvelun ytimestä.

”Huolenpitoon liittyy POP Pankeissa vahvasti inhimillisyys ja aito kiinnostus asiakkaiden talouteen.”

POP Pankki -ryhmässä on käynnistetty muutamia fuusioita niin Pohjanmaalla kuin Keski-Suomessakin (s. 7). Lemettisen mukaan fuusioilla saadaan aikaan vahvempia pankkeja ja laajemman palvelun kokonaisuuksia. Pankin tavoitteena on tukea paikallista aluekehitystä ja olla voimakkaasti siinä mukana. Lemettinen kertoo, että asiakkailta on saatu hyvää palautetta fuusioista, ja ne koetaan loogisiksi kehitysaskeliksi.

PANKKILIIKETOIMINTA MUUTOKSESSA

Vuoden alussa POP Pankkikeskus osk:n hallituksen jäsenenä aloittanut **Ilkka Lähteenmäki** toteaa, että finanssialalla on nyt monia muutoksen ajureita, jotka vaikuttavat palvelutarjontaan ja sitä kautta asiakaskäyttäytymiseen.

Lähteenmäen mukaan viranomaissääntely yhdessä kuluttajakäyttäytymisen muutoksen kanssa muokkaavat voimakkaasti palvelutarjontaa. Tuorein esimerkki on syksyllä voimaan tullut PSD2-maksupalveludirektiivi, jossa esimerkiksi pankkien ohjelmointirajapinnat on avattu kolmansien osapuolien käyttöön. Suomen luotettava ja osaava pankkiliiketoiminta kiinnostaa kansainvälisiä finanssialan teknologiakeskittymiä, fintech-yrityksiä, jotka ovat halukkaita tuomaan uusia rahoitus-, sijoitus- ja maksupalvelujaan pankkien nykyisille asiakkaille.

– Tämä kiristää entisestään kilpailua. Perinteisten pankkien tulee olla valmiita vastaamaan avoimeen pankkitoimintaan liittyvien fintech-yritysten palvelutarjontaan. Kieltämisen sijasta meidän tulee rakentaa kumppanuuksia ja päästä yhteistyössä mukaan prosesseihin uusien toimijoiden kanssa. Avoin pankkiliiketoiminta pitää nähdä mahdollisuutena luoda uusia tulovirtoja esimerkiksi kertaluonteisista tapahtumista, Lähteenmäki toteaa.

▸▸

Pekka Lemettinen (vas.) ja Ilkka Lähteenmäki palvellaan jatkossakin monipuolisesti ja mon

Ilkka Lähteenmäki

- dosentti, kauppatieteiden tohtori, tutkija
- 57 v, kotipaikka Lepsämä, Nurmijärvi
- 30 vuotta digitaalisen finanssimaailman kehittämistä
- erikoisosaamisalue: liiketoiminnan kehittäminen, tutkimuksen ja käytännön yhdistäminen, digitaaliset palvelumallit, teknologian hyödyntäminen
- rooli POP Pankissa: POP Pankkikeskuksen hallituksen jäsen ja Bonum Pankin hallituksen jäsen

kertovat, että POP Pankin tuoreessa strategiassa jatketaan digitaalisuuden kehittämistä. Se ei kuitenkaan tarkoita konttoriverkoston supistamista, vaan asiakkaita
ella tavalla.

DIGITAALISUUS OSA ARKEA

Lähteenmäen mielestä modernin pankkitoiminnan keskeisin elementti on asiakkaista huolehtiminen. Tähän on saatu nyt todellista tuntumaa, kun poikkeusolot ovat siirtäneet pakosta toiminnan verkkoon. Asiat on saatu hoidettua, koska niin pankeissa kuin kodeissa ja yrityksissäkin on oltu valmiita nopeisiinkin toimintatapojen muutoksiin. Yhteydenpitoon on löytynyt monia keinoja.

Lähteenmäki huomauttaa, että maailmalta löytyy hyviä esimerkkejä vain verkossa toimivista pankeista. Pilvipalvelut mahdollistavat niiden toiminnan, eivätkä ne ole riippuvaisia edes pankin takahuoneessa olevasta palvelinkeskuksesta. Lähteenmäki miettii, että yksi digitalisaation isoimmista haasteista onkin se, ettei muutoksilla aiheuteta hallaa asiakastyytyväisyydelle. Sähköisten palvelujen ylläpito ja kehittäminen ovat kaksi eri asiaa.

POP Pankeissa verkkoliiketoiminta on tuttua verkossa palvelevan POP Vakuutuksen kautta. POP Vakuutuksen kehityskaari on osoittanut analytiikkaan perustuvan, joustavan verkkopalvelun mahdollisuudet ja vahvuudet.

– Digitalisaatio tuo nopeutta ja tehokkuutta toimintaan parantaen samalla palvelua, kun rutiinityöt voidaan hoitaa automaation avulla ja henkilökunta voi panostaa asiakaspalveluun, Lemettinen tiivistää.

Lemettinen ja Lähteenmäki korostavat, ettei POP Pankin strategia jatkossakaan perustu kasvottomuuteen tai konttorien alasajoon. Digitaalisuus on kuitenkin jo nyt arkea, ja 95 prosenttia peruspalveluista voi hoitaa verkkopankissa.

Lähteenmäki mainitsee, ettei asiakas uutta kotia etsiessään tavoittele pankkilainaa vaan asuntoa. Pankin rooliin ei siis kuulu kuluttaa asiakkaan aikaa monimutkaisiin neuvotteluihin, kun asian voi hoitaa tehokkaasti sähköisesti, ja nopeuttaa samalla asunnonvaihtoprosessia. Digitaalisuuden ei tule hänen mielestään johtaa jäykkiin palvelumalleihin vaan helpompaan tavoitettavuuteen. Tämä on jo tuttua monille muilla paikkakunnilla asuville asiakkaille, kuten opiskelijoille, jotka ovat sitoutuneet lapsuudenkotinsa pankkiin.

– Huolenpitoon liittyy POP Pankeissa vahvasti inhimillisyys ja aito kiinnostus asiakkaiden talouteen. POP Pankkien tyytyväiset asiakkaat olivatkin pääsyy siihen, miksi lähdin mukaan POP Pankkiliiton toimintaan, Lähteenmäki kertoo.

SOPEUTTAMINEN YHTEINEN ETU

Koronapandemia on näkynyt konkreettisesti POP Pankeissa, joissa ollaan erityisen huolissaan pk-yritysten mahdollisuuksista selviytyä. Tilanne on tuonut ongelmia maksuvalmiuteen ja -kykyyn myös teollisuuden puolella. Paikallisuus ja seutukunnan tunteminen ovat olleet suureksi avuksi, kun poikkeustilannetta ja sen seurauksia on peilattu pankissa yhdessä asiakkaiden kanssa. Maataloudessa tilanne on onneksi vielä ollut kohtuullisen vakaa.

– Pankeissa on sparrattu yrityksiä tilanteeseen sopeuttamisessa. Myös yksityisasiakkaat ovat kysyneet lyhennysvapaita kuukausia lainoihinsa. Osa vakauttaa tilannetta ehkä myös varmuudeksi, toteaa Lemettinen. |

Uusi vaihtoehto vihreään sijoittamiseen

Vastuullisuudesta on tullut kansainvälinen megatrendi, joka vaikuttaa yhä enemmän niin yritysten kuin kuluttajienkin valintoihin. Uusi POP Ympäristö -rahasto keskittyy ilmastonmuutoksen hillitsemistä edistävien ratkaisujen rahoittamiseen. Se myös sijoittaa poikkeuksellisesti suoraan vihreisiin innovaatiohankkeisiin.

Teksti **POP PANKKI** Kuva **DREAMSTIME**

Vastuullisuus on noussut sijoitusalalla vahvasti esille. Tutkimusten mukaan vastuullinen sijoittaminen ei laske rahastojen tuottoodotusta perinteisiin tapoihin verrattuna.

Uusi, kesäkuun aikana lanseerattava POP Ympäristö -rahasto keskittyy vastuullisiin hankkeisiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. POP Ympäristö poikkeaa muusta rahastotarjonnasta hajautus- ja sijoitusmallillaan. Listattujen osakkeiden, osakerahastojen ja korkopohjaisten sijoitusten lisäksi POP Ympäristö tekee suoraan pääomasijoituksia strategiansa ohjaamana. Kansainvälisten ympäristökohteiden lisäksi mukana on myös Suomesta mielenkiintoisia hankkeita, kuten Haminassa sijaitseva biojalostamo.

– POP Ympäristö sopii hyvin POP Pankin edustamaan arvomaailmaan sekä pitkäjänteiseen sijoittamiseen ja säästämiseen. Kestäviin lähtökohtiin perustuvia innovaatioita tarvitaan ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Myös se, että POP Ympäristö sijoittaa suoraan muun muassa kotimaisiin pääomakohteisiin, tukee paikallista työllistymistä ja yhteiskunnallista hyvinvointia, sanoo POP Pankin sijoittamisen ja säästämisen kehityspäällikkö **Nuutti Härmä**.

SÄÄSTÄMÄLLÄ JOUSTOA

Koronavirus ravisutti kevään sijoitusmarkkinoita urakalla. POP Pankin IROResearchilla maaliskuussa teettämän kyselyn mukaan suomalaiset eivät juurikaan muuttaneet osake- ja rahastosäästämissuunnitelmiaan.

– Olihan se iso muutos, kun reilut 10 vuotta jatkunut osakemarkkinoiden nousu katkesi salamaniskun lailla. Jälkikäteen voimme todeta, että pudotusta pahensi osakkeiden historiallisen korkea arvostus. Nähtäväksi jää, millä tahdilla maailmantalous tästä elpyy. Skenaariot vaihtelevat tautiennusteiden mukaan. Monipuolinen hajauttaminen muun muassa ajallisesti, maantieteellisesti ja eri omaisuusluokkiin on maltin ohella tärkeää sijoittamisen riskien hallinnassa, pohtii Härmä.

Lisätietoa POP Ympäristö -rahastosta saa oman POP Pankin sijoitusneuvojilta sekä kotisivuilta säästämisen ja sijoittamisen osiosta.|

POP Ympäristö on Sp Ympäristö -erikoissijoitusrahaston osuussarja. POP Rahastoja hallinnoi Sp-Rahastoyhtiö Oy. Rahastojen historiallinen kurssikehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Rahaston arvo voi nousta tai laskea. Rahastot eivät ole Sijoittajien korvausrahastosuojan eikä talletussuojan piirissä.

Kiitos kasvaa metsässä

POP Pankin Kiitollisuuden metsä versoi ideasta laittaa hyvä kiertämään. Yhdessä Suomen 4H-liiton Taimiteko-toimintamallin kanssa toteutettava hanke tarjoaa nuorille arvokasta kesätyökokemusta ja kiitoksista istutetusta metsästä kasvaa yksi hiilinielu lisää.

Teksti **JUHO HEIKKINEN** Kuvat **TIINA RINNE JA POP PANKKI**

Suuren suosion saavuttanut Suomen 4H-liiton Taimiteko-toimintamalli jatkuu tänä kesänä, kun nuoret istuttavat puuntaimia eri puolille maatamme. Taimien istuttaminen on ilmastoteko, ja samalla se tarjoaa nuorille kesätyökokemuksen.

– Taimien istuttajiksi palkkaamme yli kaksisataa paikallista nuorta. Tavoitteemme on istuttaa tänä kesänä 83 hehtaaria metsää 26 kohteeseen. Vuoteen 2030 mennessä tavoitteenamme on istuttaa 10 000 hehtaaria uutta metsää, kertoo Suomen 4H-liiton toimitusjohtaja **Tomi Alakoski**.

Taimiteko syntyi viime vuonna Nuoret ilmastotöissä -hankkeen pohjalta. Sen alullepanijoita ja rahoittajia 4H:n lisäksi olivat Metsämiesten Säätiö, Best Caravan Oy sekä MTK ja metsänhoitoyhdistykset. Taimiteko on 4H:lle luontainen keino edistää tärkeinä pitämiään teemoja.

– Nuorten huoli ilmastosta on aiheellinen. Mietimme, miten voisimme parhaiten 4H:ssa auttaa ympäristötyössä. Taimiteossa vastuullisuus toteutuu ympäristöasian lisäksi myös nuorten työllistymisenä. Samalla se alleviivaa sloganiamme "Tekemällä oppii parhaiten". Toivon mukaan Taimiteko herättää myös nuorissa kiinnostusta metsäalaa kohtaan. Tässä toimintamallissa kaikki voittavat, Alakoski jatkaa.

Osana Taimitekoa POP Pankki on lanseerannut Kiitollisuuden metsä -hankkeen. Siinä suomalaista metsää on varauduttu istuttamaan jopa 10 000 puuntaimen verran.

– Sadan taimen istutus työllistää yhden nuoren noin tunnin ajaksi. Näin kymmenellä tuhannella taimella saamme mukaan jo koko joukon innokkaita nuoria. Istutettavat taimet kompensoivat kaikkiaan noin 2 350 000 kilogrammaa hiilidioksidipäästöjä, joten työllistämisen ohella tällä on myös todellinen ilmastovaikutus, kertoo POP Pankin markkinointipäällikkö **Hanna Siimes**.

Kiitollisuuden metsän avulla POP Pankki haluaa vastuullisuustekojen ohella nostaa esiin kiitollisuusteeman. Kiitollisuuden tuntemisella ja ilmaisemisella on monissa tutkimuksissakin todettu olevan konkreettista vaikutusta hyvinvointiin. Ne lisäävät tyytyväisyyttä, henkilökohtaista hyvinvointia ja optimismia.

– Olemme kiitollisia siitä, että asiakkaamme ovat valinneet meidät Suomen parhaaksi pankiksi. Haluammekin laittaa kiitoksen kiertoon konkreettisesti, ja kannustamme asiakkaitamme puolestaan kertomaan POP Pankin verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavien kautta, mistä he itse ovat kiitollisia. Kiittää voi niin tuttavaa kuin tuntematontakin ja niin useaa henkilöä tai kohdetta kuin haluaa. Jokaisesta kerrotusta tarinasta istutamme yhden taimen Kiitollisuuden metsään, kannattaa siis osallistua ja saada hyvää tekevät puut kasvamaan, kannustaa Siimes.

4H on tyytyväinen POP Pankin mukanaolosta.

– Yhteistyö POP Pankin kanssa on ollut todella ilahduttavaa. Kiitollisuuden metsä on hieno avaus, sillä mielestäni kiitollisuusnäkökulmaa on tärkeä tuoda esiin, toteaa Alakoski.

Oman kiitoksensa voi jättää osoitteessa **poppankki.fi/kiitollisuudenmetsa**.

"Oman työn tuloksen näkeminen palkitsee"

VIIME VUONNA Taimiteossa mukana olleelle **Roosa Zengerille** istuttamiseen osallistuminen oli positiivinen kokemus. Hän lähti mukaan Taimitekoon paikallisen 4H-yhdistyksen toiminnanjohtajan innostamana Nousiaisissa, Varsinais-Suomessa.

– Kun minulta kysyttiin, että haluaisinko lähteä istuttamaan taimia, oli vastaus miksipäs ei. Olen mukana 4H-yhdistyksen toiminnassa ja minulla on oma 4H-yritys.

Hän istutti Nousiaisissa taimia työpäivän verran. Päivä alkoi yhteisellä perehdytyksellä, jossa tutustuttiin käytettäviin työkaluihin sekä istuttamiseen.

– Työ oli aluksi haastavaa ja fyysistä, koska en löytänyt heti oikeanlaista istutustekniikkaa. Kun se löytyi, alkoi homma sujua luontevasti. Lopussa fiilis oli aivan mahtava.

Hän pääsi katsomaan istuttamaansa metsää YLEn Taimiteko-haastattelun yhteydessä.

– Ainakin itseäni auttaa tieto siitä, että olen tehnyt jotain hyvää ilmastomme tulevaisuuden eteen. |

Roosa Zenger istutti viime kesänä kuusentaimia Varsinais-Suomessa. Hän on tyytyväinen, että sai olla mukana ilmastotyössä.

Voitto oli tavoitteeni

TALOUSGURUKILPAILUUN OSALLISTUMINEN ja sen voittaminen olivat tavoitteenani koko lukioajan. Valmistauduin määrätietoisesti kokeeseen, koska tiesin, että voitto tuo opiskelupaikan suomalaiseen korkeakouluun. Nyt minulla on voiton lisäksi paikka Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kauppatieteiden linjalla.

INNOSTUIN TALOUSTIEDOSTA jo yläkouluikäisenä, kun luin lehtien talousuutisia. Talous kiinnosti minua yleisesti, ei niinkään oma talouteni. Perehdyin myös sijoittamiseen, koska ajatus omien varojen kasvattamisesta oli kiehtova. Vasta viime vuosina olen kiinnostunut myös oman talouden hoitamisesta. On tärkeää, että jokainen osaisi taloustaitoja. Suomen Pankissakin oli tuotu esille talouslukutaito ja sen hyödyllisyys elämässä.

NYT MINULLA on sijoituksia ja pari rahastoa. Apua niiden hallintaan olen saanut kodin motivoivasta ympäristöstä. Myös koulussa minulla on ollut hyvät opettajat, ja sitä kautta kiinnostus sijoittamiseen on kasvanut. Asun kotona, joten oman talouden hoitaminen ei ole vielä niin ajankohtaista. Tietysti on hyvä lähteä siitä, että tietää pääpiirteittäin, miten talous toimii. Kun pitää tulot ja menot tasapainossa, pääsee jo pitkälle.

NUOREN KANNATTAA omia talousasioitaan miettiessä keskustella asiasta kotona. Vanhemmat voivat neuvoa ja kertoa käytännön asioita talouden hoidosta. On jo paljon, jos nuori tietää, miten asiat teoriassa toimivat ja jos niitä voi testata käytännössä. Jos nuori voi teoriaosaamisensa perusteella veikata, että korot lähtevät nousuun, saa pankeista erilaisia tuotteita, joilla voi suojautua asuntolainojen korkojen nousua vastaan. Hyvästä teoriaosaamisesta voi siis olla hyötyä myös oman talouden hallinnassa.

LUKIOSSA TALOUSTIETOA opiskellaan yhden kurssin verran ja se on sisällöltään melko teoreettista. Kurssilla käsitellään yhteiskunnallista taloutta makromielessä ja siinä käydään läpi mikrotalouden perusteet. Opetuksessa ei puhuta oikeastaan ollenkaan yksityistalouden hallinnasta. Kurssin sisältöä voisi muuttaa siihen suuntaan, miten yksityistalouden hoito käytännössä toimii ja miten omia taloustaitoja voi kehittää. On toki hyödyllistä tiedostaa talous yhteiskunnan näkökulmasta, mutta painopistettä voisi hieman siirtää.

BRITANNIASSA JA IB-lukioissa taloustiede on oma oppiaineensa. Meillä Suomessa taloustieto on yhteiskuntaopin sisäinen kurssi. Monen nuoren mielestä olisi kiinnostavaa opiskella taloutta omana oppiaineenaan ja sen voisi kirjoittaa myös ylioppilaskirjoituksissa. Taloustiedon peruskurssi voisi edelleen olla pakollinen kaikille, mutta aiheesta laajemmin kiinnostuneet saisivat jatkaa aineen opiskelua syvemmin.

OMA POLKUNI vie minut ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen kesällä armeijaan. Sen jälkeen katson opiskeluja uudestaan ja yksi vaihtoehdoistani on ulkomailla opiskelu. Silloin muutan myös omilleni, mikä tuo ajankohtaiseksi oman talouden hallinnan. Tärkeintä on, ettei elä yli varojensa.

KAIUS KUMPULAINEN
Kirjoittaja on tämän kevään ylioppilas Helsingin Suomalaisesta Yhteiskoulusta ja lukiolaisten Talousguru 2020 -kilpailun voittaja.

Niinpä, hyvältä. Suomalaisista **70 %** ajaa alle **20 000 kilometriä** vuodessa, ja nyt poikkeusoloissa miltei joka neljäs kuski ajaa puolet vähemmän kuin ennen. Järkevintä siis olisi maksaa vakuutusta vain omista kilometreistä. Tarpeeseen on vastaus: POP Vakuutuksen kilometripohjainen autovakuutus. ”Vähän ajavien” alennus on jopa **-25 %*** sekä liikenne- että kaskovakuutuksesta. POP Pankin asiakkaana saat vielä **-20 %** alennuksen vapaaehtoisista vakuutuksista koodilla NET1.**

Että kannattaisiko asettaa hinnat taas maan tasalle? Kurvaa laskuriin osoitteeseen: **popvakuutus.fi**

Vakuutukset myöntää Suomen Vahinkovakuutus Oy.

*Alennus määräytyy kulloinkin voimassa olevan alennustaulukon mukaisesti.

**Alennus koskee 1. vuoden maksuja, eikä sitä voi käyttää liikennevakuutukseen, määräaikaiseen matkavakuutukseen tai jo voimassa oleviin sopimuksiin.

En budbärare för bra energi

Livet blev tungt för skådespelaren Sari Havas när föreställningar och träningar ställdes in på grund av coronasituationen. Som frilansare är hon däremot van med tillfälliga arbeten och oregelbundna inkomster.

Sari Havas är glad över att vara i skogen.

Sari konstaterar att man bara måste acceptera allvaret i situationen, trots att hon haft så många sommarplaner. Och nu kan hon inte heller åka till sitt hem i Frankrike.

Sari säger att även om hon har många roller och positioner i verktygslådan, är hon ändå alltid en skådespelare innerst inne. För många är hon bekant från sina TV- och filmroller såväl som på teaterscenen. Det starkaste bandet har knutits med improvisationsteatern Stella Polaris, där Sari har uppträtt i 30 år.

Sari har hittat mycket gemensamt när det gäller lagarbete inom både teatern och företagsträning, som hon har lett redan i tjugo års tid. I sin träning gillar Sari att prata om att orka på jobbet, kommunikationsförmåga och att vara självsäker under presentationer. Improvisation hör även starkt till. Sari berättar att efter att vi tvekat en stund så kastar vi finländare oss in i övningarna.

Kärnan i Saris träning är kommunikationsförmåga och dynamiken mellan personalen. Hon försöker ofta gräva fram människors omedvetna vanor kring att verka med och möta andra människor. När sådant som tidigare varit dolt och som har stört kommunikationen tas upp finns det en möjlighet att korrigera många saker.

Eftersom Saris arbete är hetsigt och ibland ansträngande, behöver hon ordentlig återhämtning från sitt arbete. Då är det bra att själv eller med nära och kära ha det lugnt och tyst. Då hon vet att hennes nära och kära mår bra, skapar det en lugn känsla i Sari.

– För mig är kontakten till naturen viktig för min återhämtning. Vi bor i ett område där skogen ligger väldigt nära intill. Jag kan bara gå fram till fönstret och titta på träden. Det är också lugnande att peta i trädgården. Naturligtvis slappnar jag också av genom att titta på filmer och TV-serier.

Sari skrattar och säger att eftersom hon och hennes man är nykära, får de mycket styrka från förhållandet. De har en relation byggd på intimitet som börjar redan tidigt på morgonen när de önskar varandra god morgon. Enligt Sari är det sorgligt att man i många etablerade förhållanden växer ifrån varandra och att man bara hinner träffa varandra några minuter om dagen. Man pratar bara om sådant som borde göras i stället för att verkligen fråga varandra hur man känner kring olika saker. Det är så mycket lättare att fråga om du tar ut soporna eller hämtar barnen från deras hobbyer.

Efter årtionden som frilansare har Sari lärt sig att vara sparsam.

– Jag kan inte leva vårdslöst. Jag måste också spara pengar, eftersom inkomsterna inte är regelbundna. Det här har varit min frälsning, åtminstone hittills, och även under coronasituationen. Ännu är jag inte rädd.

Sari säger att hon typiskt nog sparar pengar på kontot, men hennes man har nyligen uppmuntrat henne att också bekanta sig med fonder och andra investeringsalternativ. |

Förändring är en möjlighet

Pekka Lemettinen, POP Bankcentralens verkställande direktör, säger att bakgrundsfaktorerna för den allmänna förändringen i bankverksamheten är komplexa. Finlands länge avtagande ekonomiska tillväxt och låga räntor återspeglas till exempel i bankernas kapitaltäckning. Dessutom innebär de mångfacetterade finansiella regleringshelheterna som finns på EU-nivå utmaningar. Förändringar orsakas också av urbanisering och en åldrande befolkning.

– I POP Bankens nya strategi kommer vi fortsätta att utveckla den påbörjade digitaliseringen. Vi måste också fundera över hurdana mervärdestjänster POP Banken kan erbjuda för att fortsätta engagera våra kunder med såväl elektroniska tjänster som på våra kontor. Vi vill definitivt behålla vår position som banken med Finlands bästa kundnöjdhet, tycker Lemettinen.

Ilkka Lähteenmäki, som började som styrelseledamot i POP Bankcentralen andelslag i början av året, konstaterar att det nu finns många drivkrafter för förändringar inom finanssektorn som påverkar tjänsterna och därmed kundbeteendet. Myndighetsregleringar, tillsammans med förändringar i konsumentbeteendet, formar starkt vilka tjänster som erbjuds. Det senaste exemplet är betaltjänstdirektivet PSD2 som trädde i kraft under hösten, där till exempel bankers programmeringsgränssnitt har öppnats för tredje parter. Finlands pålitliga och kompetenta bankverksamhet är av intresse för internationella tekniksamfund inom finansbranschen, fintech-företag, som är villiga att ta fram nya finansierings-, investerings- och betalningstjänster till bankernas befintliga kunder.

Enligt Lähteenmäki är det viktigaste inslaget i modern bankverksamhet att ta hand om sina kunder. Det här känns nu ännu mer aktuellt eftersom undantagsförhållandena har tvingat all verksamhet till nätet. Man har ändå kunnat sköta ärenden eftersom både banker, hem och förtag har varit beredda på snabba förändringar i verksamhetssätten.

Lemettinen och Lähteenmäki betonar att POP Bankens strategi även i fortsättningen inkluderar möten ansikte mot ansikte och att behålla befintliga kontor. |

Säg tack genom att plantera en planta

POP BANKENS Tacksamhetens skog växte från idé till goda gärningar. Tillsammans med Finlands 4H-förbunds trädplanteringsmodell ska projektet erbjuda unga människor värdefull sommarjobbserfarenhet, och tack vare den planterade skogen kommer ytterligare en kolsänka att växa fram. |

Koonnut **JOHANNA PELTO-TIMPERI** Kuvat **POP PANKIT**

Luotettava kumppani

POP PANKKI Kurikan Osuuspankki on asiakkaidensa arjessa mukana paikallisissa tapahtumissa niin Kurikassa kuin Tampereellakin ja nyt jatkossa myös Seinäjoella, kun uusi konttori avautuu Ideaparkiin. Toimitusjohtaja **Antti Savola** kertoo, että he tekevät tiivistä yhteistyötä harrastusyhdistysten ja seurojen lisäksi paikallisten yrittäjien kanssa. POP Pankki pyydetäänkin usein ensimmäisten joukossa pystyttämään osastonsa messuille, festivaaleille ja markkinoille.

Etelä-Pohjanmaalla ja erityisesti Kurikassa on vahva yhdessä tekemisen henki. Savola kertoo, että niin pankin omiin tapahtumiin kuin muihinkin tilaisuuksiin osallistutaan aktiivisesti, koska muiden tekemää työtä arvostetaan.

MIKSI OLETTE MUKANA PAIKALLISESSA TOIMINNASSA?

– POP Pankki on ihmisiä yhdistävä toimija ja sillä on merkittävä rooli paikallisessa yhdistys- ja yrityskentässä. Olemme näkyvästi esillä esimerkiksi urheilu- ja kulttuuritapahtumissa. Annamme myös taloudellista tukea yhdistyksille suoraan tai esimerkiksi hankkimalla lippuja järjestettäviin tilaisuuksiin. Keväällä olimme mukana muun muassa etäkoulunkäynnissä ja järjestimme taloudenpitoon liittyvää opetusta yhteyksien kautta. Etsimme uusia keinoja vastuullisen toimintamme muotoihin, koska uskomme yhteistyön voimaan.

MITEN NÄYTTE TAPAHTUMISSA?

– POP Pankki on arvostettu toimija alueellaan. Olemme lippulaiva, jonka odotetaan olevan läsnä arjessa ja juhlassa. Toivottavasti loppukesästä voimme taas tavata asiakkaitamme erilaisissa tapahtumissa. Aiemmin olemme olleet mukana esimerkiksi pesäpallopeleissä, Haku päällä - ja Rytmiraide -festivaaleilla sekä Pöllöälypäivillä. Haluamme näkyä kaikenikäisten asiakkaidemme keskuudessa. Esimerkiksi lapsille järjestetyt suunnituskoulut sekä hiihto- ja urheilukilpailut ovat olleet suosittuja.

MITEN VASTUULLISUUS NÄKYY ARJESSA?

– Pankit ovat yhteiskunnan toimivuuden kannalta keskeisessä roolissa. On ollut hienoa nähdä, kuinka turvallisesti ja varmasti olemme voineet jatkaa työtämme ja asiakkaidemme palvelua myös poikkeusoloissa. Myös tavallisessa arjessa turvallisuus ja luotettavuus luovat pohjan vastuulliselle pankkitoiminnalle. Varsinkin yritysasiakkaillemme haluamme olla kumppani, joka auttaa haastavissa tilanteissa ja niihin varautumisessa. Meillä kaikilla on yhteinen päämäärä.|

Viimekesäisillä Poppi Festareilla riitti väkeä.

POP PANKKI SUUPOHJAN Osuuspankki, Suupohjan Elinkeinotoimen kuntayhtymä ja Kauhajoen kaupunki sekä Pohjanmaan Ekonomitoimisto Oy järjestivät keväällä Yritys ja korona -webinaareja. Toimitusjohtaja **Timo Kalliomäki** kertoi niissä yrittäjille koronatilanteeseen liittyvistä tuki- ja rahoitusmuodoista. |

POP PANKKI KYYJÄRVEN Osuuspankin Karstulan konttoriin on valmistunut lisäsiipi, jossa on monitoimitila useamman henkilön asiakastapaamisiin, kuten kaupantekoihin. Kuvassa neuvottelu- ja työtilaa ihastelee konttorin koko henkilökunta **Eevi Nieminen** (vas.), **Sinikka Piispanen**, **Teija Poikonen** ja **Tiina Lampinen**. |

POP PANKKI KANNONKOSKEN Osuuspankin rahoitusneuvoja **Marjut Hakkarainen** on valittu Kivijärven Aurinkoiseksi Asiakaspalvelijaksi keskisuomalaisten nuorkauppakamareiden järjestämässä asiakasäänestyksessä. Marjut työskentelee Kivijärven lisäksi Kannonkosken pääkonttorilla.|

POP PANKKI LIEDON Osuuspankki osallistui Liiku ja Auta -liikuntahaasteeseen, jossa henkilökunta ja hallitus keräsivät reippailupisteitä, jotka kerryttivät Turun Yliopistollisen Keskussairaalan lapsi- ja nuorisotyöhön tarkoitettua lahjoituspottia. Rahaa saatiin kokoon yhteensä 282,75 euroa. |

RISTIKKO

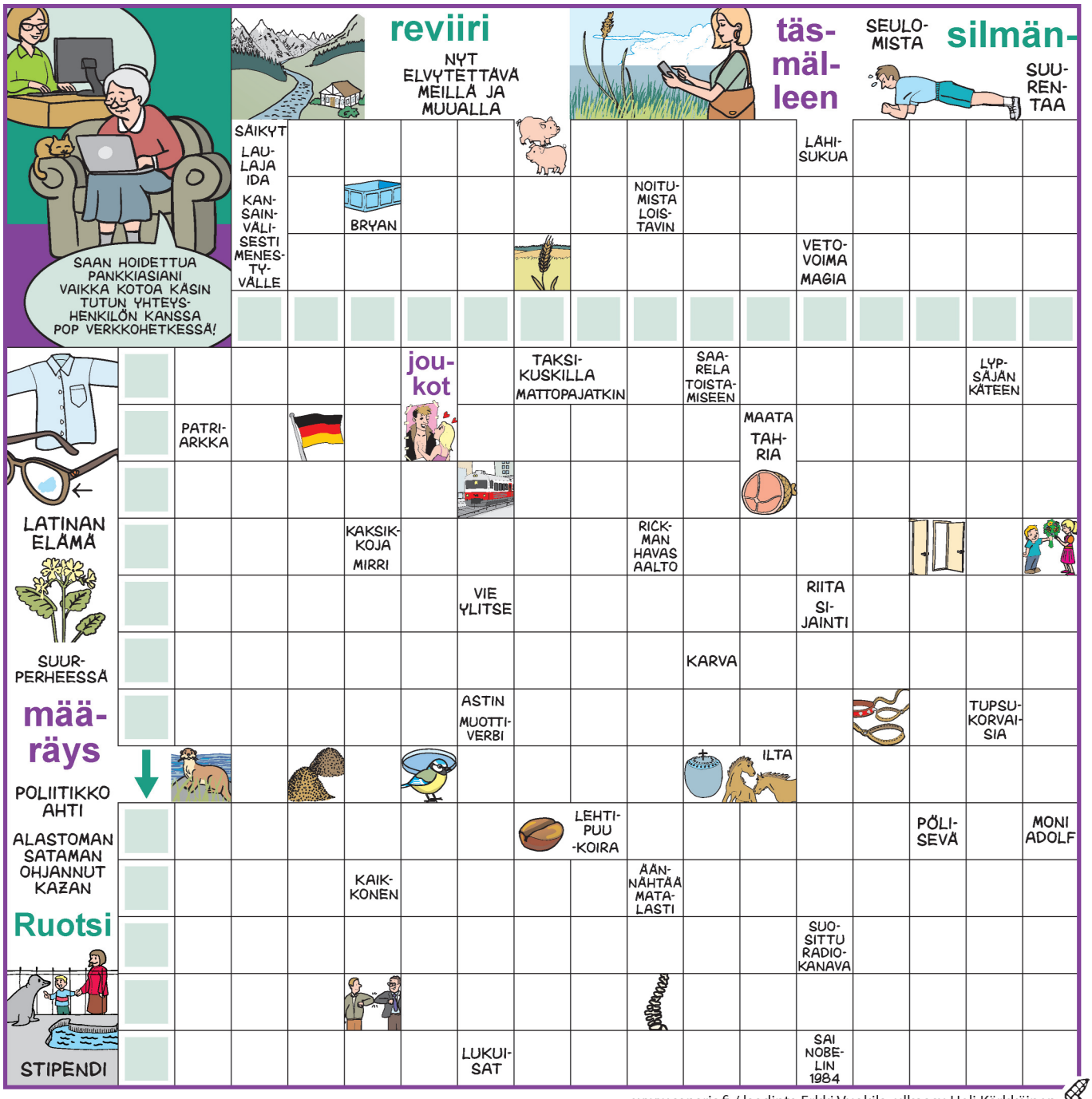

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

Voita elämys!

Palauta täytetty ristikko 31.7.2020 mennessä ja voit voittaa lippu.fi:n lahjakortin (arvo 50 euroa). Merkitse kuoreen **POP Pankki/Koivunlehti, Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo**. Voit myös skannata ristikon ja lähettää sen osoitteeseen **koivunlehti@poppankki.fi**. Palkinto arvotaan kaikkien vastanneiden kesken. Voittajalle ilmoitamme asiasta henkilökohtaisesti. Palkintoa ei voi vaihtaa rahaksi.

POP Pankin uutiskirjeestä saat viimeisimmät uutiset suoraan sähköpostiisi.

☐ **Kyllä, haluan tilata POP Pankin uutiskirjeen.**

Ratkaisu 1/20

		M	U	S	I	I	K	I	N		L	A	J	I
		I		A	L	H	O		U	R	A	N	U	S
A	A	R	R	E	K	A	M	M	I	O	T		K	E	H	Ä
U	J	O	U	S		R	A	I	T		I	D	U	T	O	N
K	A	N	I		M	A	I	N	O	S		U		T		T
I	N	I	S	T	Ä		L	E	S	E		E	T	E	V	Ä
	K				N	O	I	N		P	A	T	A		I	
P	O	M	P	U	T		J			T		T	I	K	I	T
A	H	A	A		T	A	A	S		E	L	O	K	U	V	A
E	T	S	I	V	Ä	T		A	K	T	I		A	R	A	L
T	A	O	S			L	U	V	A	T	A		R		A	
A	I	N	E	S		A	P	O	T	I	T		S	E	I	S
	N			A	T	S	O		K		T		A		H	
H	E	I	L	U	A			T		E	T	U	S	A	N	A	T
A	N	N	E	L	I			T	E	L	A		I	L	O	N	A
N		T	A	I	K	K	A		M	U	O	D	I	K	A	S
S	U	O	T	T	A		A	L	A	S		E	S	I	T	E

Nimi.....

Osoite.....

.....

Sähköposti.....

Puhelinnumero.....

KIITOS

”Bussikuskille, joka odotti, eikä jättänyt räntäsateeseen”
- murmeli

”Ystävälle, joka taas jaksoi kuunnella murheitani”
- Puplu

”Ylioppilaskunnalle ja opiskelijoille suvaitsevasta ja turvallisesta ympäristöstä”
- Niklas

Istutamme taimen jokaisesta kiitoksesta. Vielä ehdit osallistua!

”Pienyrittäjille, jotka jaksavat kuljettaa ostokset kotiovelle”
- poutapilvi

POP Pankki

Ketä haluaisit kiittää ja miksi? Kiitä ja kerro tarinasi, me istutamme jokaisesta kiitoksesta puuntaimen. Kasvatetaan yhdessä kokonainen Kiitollisuuden metsä!

Kerro kiitoksesi osoitteessa:
poppankki.fi/kiitollisuudenmetsa

POP
KIITOLLISUUDEN METSÄ